

Sto obrazov proizvodne prakse učencev

Proizvodna praksa, ki so jo opravljali učenci srednjega usmerjenega izobraževanja letos, je pokazala sto različnih obrazov. Srednješolci, ki so imeli srečo, so se v štirinajstih dnevih dobro spoznali s svojim bodočim poklicem. Mladi v delovni organizaciji so jih seznanili z delovanjem osnovne organizacije mladine in samoupravnih organov. Poleg lepih in koristnih spominov pa so nekateri srednješolci odnesli za štirinajstdnevno delo tudi lep kupček denarja. Kaj pa drugje? Odveč so besede, da ni bilo povsod tako rožnato, pa tudi plačilo za opravljeno delo se je gibalo med nič in štiri tisoč dinarji.

Konkretne podatke o letošnji proizvodni praksi so s posebno anketo zbrali na občinski konferenci mladine. Najbolj zadovoljni so bili srednješolci na Srednji naravoslovni šoli in na PTT izobraževalnem centru, najslabše pa je bilo menda v gradbeništvu, kjer so morali mladi opravljati prav vsa dela, naj so imela kaj zveze z njihovim šolanjem ali nič.

Da bi se stvari nekoliko izboljšale vsaj prihodnje leto, je konferenca mladih v izobraževanju pri občinski konferenci mladine organizirala posvet o proizvodni praksi, na katerega je povabila vse dijake bežigraskih šol srednjega usmerjenega izobraževanja, iz združenega dela pa predstavnik osrednjih organizacij mladine in odgovorne v kadrovskih službah. In odziv? Bil je še slabši kot samo proizvodno delo, kar dokazuje, da štirinajstdnevno delo v proizvodnji, ki naj bi mladim res vsestransko koristilo, opravijo marsikje z levo roko in samo zato, ker tako pač mora biti. Zato ni čudno, da se mladi otepajo proizvodnih poklicev in da z usmerjenim izobraževanjem velikokrat niso najbolj zadovoljni.

Občinska konferenca mladine bo probleme proizvodne prakse celovito obravnavala na svoji konferenci, 15. aprila.

VIDA PETROVČIČ

Savsko naselje zgled vsej Jugoslaviji

Četrtega aprila bo Bežigrad praznoval pomemben jubilej. Minilo bo namreč petindvajset let odkar je zažvela Kardeljeva zamisel o razvoju krajevne samouprave. To se je prvič zgodilo prav v naši občini z ustanovitvijo petih stanovanjskih skupnosti - Bežigrad, Stadion, Boris Kidrič, Savsko naselje in Stožice. Uredba takratnega Zveznega izvršnega sveta iz leta 1954 se je

kratni prvi bežigraski »župan« zadolžen tudi za komunalno gospodarstvo, stanovanjsko izgradnjo ter razvoj samouprave na vseh teh področjih. »Samoupravni odnosi v stanovanjskem gospodarstvu so se začeli razvijati kmalu po uvedbi delavskega samoupravljanja v proizvodnji.« je začel pogovor. Uredba Zveznega izvršnega sveta iz leta 1954 se je

hišni sveti Savskega naselja predlagali bežigraskemu občinskemu ljudskemu odboru, da v skladu z uredbo sprejme sklep o ustanovitvi stanovanjskih skupnosti tudi na svojem območju.

Kako so živele in delovale te prve, danes že zgodovinske, stanovanjske skupnosti? »Vsekakor je bilo upravljanje s stanovanjskim fondom in komunalnimi napravami v njih bolj neposredno kot kasneje, ko je prišlo pod okrilje tako imenovanih podjetij posebnega družbenega pomena za upravljanje s stanovanjskimi hišami. Ko so hišni sveti in stanovanjske skupnosti izpustile iz rok neposredno upravljanje, je bila na nek način okrnjena njihova glavna in prvotna naloga, je dejal Franc Drobež. Pričakovanci stanovanj v Savskem naselju so se na primer organizirali v hišne svete še preden je bila soseska sploh zgrajena. Sodelovali so pri izdelavi urbanističnega programa, odločali so o ceni in o vsaki naložbi denarja, od vrta do obrata družbene prehrane. V Savskem naselju je zrastle prva osnovna šola po osvoboditvi, prvi vrtec v Ljubljani in, po besedah Franca Drobeža, tudi prva samopostrežna trgovina.

»Povejmo še to, da smo v tistih časih, ko je tako malo delavcev delalo pri stanovanjski izgradnji, zgradili zelo veliko in da je stanovanjska skupnost zelo skrbno zadovoljila vse potrebe krajanov po servisih za pomoč v gospodinjstvih in za vzdrževanje hiš, trgovinah, šolah in otroških vrtcih.« se je spominjal Franc Drobež. Pri tem pa ni pozabil pohvaliti velike požrtvovalnosti krajanov in njihove pripravljenosti za prostovoljno delo.

Kaj pa danes? »Skrbeti moramo, je dejal tovariš Drobež, da bomo Zakon o stanovanjskem gospodarstvu iz leta 1980 pravilno vsebinsko izvajali, tako da bodo bodoči pričakovanci, kot nekoč, organizirano sodelovali pri gradnji in komunalnem opremljanju in pri določanju cene za kvadratni meter stanovanjske površine. Dobro se še spominjam Kardeljevih misli, da moramo za upravljanje stanovanjskih hiš in njihovo gradnjo ustvariti takšno organizacijo, ki bo omogočala ljudem neposredni vpliv na gradnjo in na upravljanje s hišami. Le tako bo mogoče razvijati med ljudmi miselnost za racionalno gradnjo in ceneno uporabo.«

VIDA PETROVČIČ

Franc Drobež, prvi bežigraski župan: »Statut stanovanjske skupnosti Savsko naselje je občinski ljudski odbor potrdil 29. aprila 1958.« Foto: V. P.

nega sveta o upravljanju stanovanjskih hiš iz leta 1954 ter sklep o ustanovitvi stanovanjskih skupnosti v naši občini sta dobila svojo končno uresničitve v statutu stanovanjske skupnosti Savsko naselje, ki ga je 29. aprila 1958 potrdil tudi občinski ljudski odbor. Kasneje je statut stanovanjske skupnosti Savsko naselje služil kot vzorec novo ustanovljenim stanovanjskim skupnostim po vsej Jugoslaviji. FRANC DROBEŽ je bil kot ta-

nanašala na upravljanje vseh stanovanjskih hiš, ki je bilo prepričano stanovalcem združenim v hišnih svetih in stanovanjskih skupnostih, torej neposredno krajanom. »Hišni sveti so kmalu spoznali organizacijsko in ekonomsko vrednost tistega določila uredbe, ki je govorilo o združevanju dela in sredstev za upravljanje skupnih zadev za več stanovanjskih hiš v sklopu stanovanjske skupnosti.« je dejal Franc Drobež. »Kmalu zatem so prvi

Vse za gospodinjo

Iz prvega statuta stanovanjske skupnosti Savsko naselje smo razbrali, da je takratna stanovanjska skupnost zelo skrbela za gospodinje. 71. člen statuta pravi: »Skupnost ima gospodinski servis, servis za dnevno preskrbo (trgovinsko-potrošniški), obrtni servis, servis za družbeno prehrano in servis za pomoč hišnim svetom. Servisi so posebne poslovne enote stanovanjske skupnosti, ki s praktičnimi in ceneniimi uslugami razbremenijo gospodinje in družino ter s tem izboljšajo njen položaj.« Takšna skrb za krajane tudi danes ne bi bila odveč.

LETOS PRVE VOJAKINJE

Poleg dijakinij in študentk tudi mlade delavke

Julija letos bodo tudi ženske lahko prvič uresničile svojo ustavno pravico in dolžnost ter se pričele usposabljanje za dolžnosti vojaka, mlajšega oficirja in rezervnega oficirja. Osnovni pogoj za poklic žensk na vojaško usposabljanje je njihova prostovoljna prijava. Občinski sekretariat za ljudsko obrambo je skupaj s komitejem za družbene dejavnosti že začel zbirati prostovoljne prijave de-

klet po bežigraskih srednjih, višjih in visokih šolah. Rezultati bodo znani do konca marca. Prvo dekle se je že prijavilo, po oceni sekretarja občinskega sekretariata za ljudsko obrambo Momirja Radosavljeviča, pa se bo v naši občini prijavilo od 15 do 20 deklet.

Usposabljanje za dolžnosti vojaka in mlajšega oficirja bo trajalo 2 meseca in 22 dni, za dolžnosti rezervnega oficirja

pa 5 mesecev in 22 dni. Prva skupina deklet bo odšla na služenje vojaškega roka julija druga pa oktobra.

Poleg srednjih, visokih in višjih šol pa bi lahko tudi organizacije združenega dela poiskale v svojih vrstah mlada dekleta med 19. in 27. leti, ki bi se želele vojaško usposabljanje, so priporočili na občinskem sekretariatu za ljudsko obrambo.

Pogovor z B. Majerjem

Osnovna šola Milana Šuštaršiča pripravlja že vrsto let za svoje učitelje družbenopolitično in strokovno usposabljanje. Pred dnevi so v ta namen povabili medse profesorja dr. BORISA MAJERJA, člana predsedstva CK ZKS, ki je med drugim tudi krajan šolskega okoliša. Beseda je tekla o aktualnih družbenoekonomskih in političnih problemih v Jugoslaviji in o nacionalizmu ter o vlogi osnovnošolskega učitelja v pripravljanju otrok na usmerjeno izobraževanje.

V. P.

OBVESTILO

Rezervnim vojaškim starešinam

Zveza rezervnih vojaških starešin seznanja, da bodo krajevne organizacije ZRVS izvajale zaključni pouk za rezervne vojaške starešine - obveznike:

v soboto, 2. aprila, za KS Bežigrad-sever, Bežigrad-jug, Ježico in Savlje-Kleče;

v soboto, 9. aprila, za Savsko naselje I, II in III ter 7. september;

v soboto, 16. aprila, za Beričevo, Dol, Šentjakob, Boris Zihert, Črnuče Gmajna, Franc Ravbar, Rezka Dragar, Nadgorica-Ježa, Stadion, Koroških partizanov in Triglav ter Brinje.

v soboto, 23. aprila, za Stožice in Urško Zatlje;

v soboto, 14. maja, za KS Ivan Kavčič in Jože Štembal.

Razpored objavljamo zato, da se boste pravočasno pripravili in zagotovili udeležbo. Vse rezervne vojaške starešine obveznike bodo ovestili še pisмено preko vodstev krajevnih organizacij.

NOVA URA

Zjutraj so vsi radi zgodnji!

Kazalce na urah smo premaknili, do jeseni bomo tako kot vsa Evropa za uro bolj zgodnji. Prepričevanja za in proti poletnemu času so torej za nami, zato pa zdaj bolj buri duhove družbeni dogovor o urejanju delovnega in obratovalnega časa, ki organizacije združenega dela zavezuje, da pomaknejo začetek delovnega časa čim bolj proti osmi uri. Reakcije občanov so različne: kar po vrsti so nad poletnim časom navdušeni, nad premikom začetka dela pa ne. Kot da vsi po vrsti verjamejo pregovoru »Rana ura, zlata ura.«

Nevenka MIHELČIČ, blagajničarka v samopostrežni trgovini Emona:

»Zadovoljna sem, ker smo se odločili za poletni čas, čeprav bom morala ob nespremenjenem delovniku vstajati še bolj zgodaj. Doma sem iz Save pri Litiji in se vozim na delo za Bežigrad: kadar delam dopoldne, vstajam zjutraj že okrog petih, kar ni ravno prijetno. Zato pa bo popoldne daljše in ker imamo doma nekaj zemlje, bo ta ura kar prav prišla. Sem za to, da se delovnik trgovine ne spremeni.«

Zvone PAPEŽ, dela v Avtohiši pri tehničnih pregledih vozil:

»S poletnim časom smo vsi zadovoljni, s spremembo delovnega časa pa ne, saj je bilo že ob spremembi vse narobe. Ni prav, da začnemo v pisarnah in tam, kjer imajo eno izmeno, šele ob osmih. Z ženo se tako vsak zase voziva domov, problem je z vrtcem, pa že družina je malo skupaj. Tudi v Avtohiši smo nekaj časa delali od 7. do 19. ure, pa ugotovili, da tako ne gre in se vrnili na delovnik od 6. do 20. ure.«

Branka TURŠIČ, Zveza računovodskih in finančnih delavcev Slovenije:

»Pametno, da smo se vendarle pridružili Evropi in vpeljali poletni čas. Glede delovnega časa pa tole: kar je po starem pred šestimi, je po novem res prezgodaj za začetek dela - zato bi v takih primerih veljalo premakniti začetek delavnika za kakšno uro. Sicer pa se nad prevelikimi spremembami ne navdušujem, še posebej, ker me skrbi, kako se bodo premiku prilagodili javni potniški promet, vrtci in šole. Na srednjih šolah, denimo, ni urejene prehrane, ki je za odrasčajočo mladino zelo pomembna.«

Lambert PATE, zasebnik, skrbi za vzdrževanje javnih objektov:

»Mislim, da bi morali poletni čas vpeljati že zdavnaj! Končno smo se le spametovali, vendar moramo biti zdaj pri premiku delovnega časa previdni, da si ne bi nakopali preveč nepotrebnih stroškov. Svoj delovnik prilagam obratovalnicam v bežigraskem centru. Zdal bo dopoldne daljše, zvečer, ko se bo znočilo, pa bomo prej kot doslej odšli spat.«

Janez KROMAR, skladiščnik v Zavodu za raziskavo materiala in konstrukcij:

»V službo hodim ob sedmih, saj smo pred nekaj meseci začetek delavnika premaknili za eno uro, prej smo bili bolj zgodnji. Z uvedbo poletnega časa bomo torej pravzaprav pri starem, kar mi ugaja. Doma v Kosezah imam namreč skromno najvico, na kateri pa bo popoldne kar precej dela. Danes je vse tako drago, da »domača« zelenjava prav pride. S prilagoditvijo evropskemu času bo ura več na voljo tudi za popoldansko delo.«

Besedilo in slike: STANE DROLJIC

Nevenka Mihelčič

Zvone Papež

Branka Turšič

Lambert Pate

Janez Kromar